

जैवमाहिती तंत्रज्ञानावर आधारित विशेष प्रशिक्षण कार्यशाळा संपन्न

लातूर. दि. ६ जुलै २०१८ लातूर येथील विलासराव देशमुख कृषी जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालयांतर्गत नुकतीच 'जैवमाहिती तंत्रज्ञानावर आधारित विशेष कार्यशाळा' पार पडली. नवी दिल्ली येथील भारत सरकारच्या जैवतंत्रज्ञान विभाग पुरस्कृत योजने अंतर्गत ह्या दोन दिवसीय (४-५ जुलै) प्रशिक्षण कार्यशाळेचे आयोजन प्रामुख्याने वनस्पतीशास्त्र विभाग, कृषी महाविद्यालय व कृषी जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालय, लातूर येथील पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांच्यासाठी जैवमाहिती तंत्रज्ञानासंबंधी कौशल्यविकास करिता करण्यात आले होते. जैवमाहिती तंत्रज्ञान (बायोइन्फॉर्मेटिक्स) हि उदयोन्मुख अशी माहिती तंत्रज्ञान व जैवतंत्रज्ञान यांचा संयोग असलेली जीवशास्त्राचीच एक शाखा आहे. याद्वारे, वनस्पती अथवा इतर सजीवांच्या जनुकांमध्ये कोणतेही बदल टिपण्यासाठी, रोगप्रतिकारक व जबाबदार जनुकीय गट शोधण्यासाठी, नवनवीन औषधाच्या निर्मितीत मदत करण्यासाठी हे अत्यंत अचूकपणे तसेच अल्पकालावधीत सध्या केले जाऊ शकते हे विशेष. याचेच उदाहरण म्हणजे मानवीय जनुकीय नकाशाची निर्मिती, अश्याच प्रकारे अनेक पिके व शेतीउपयोगी जिवानुंचा देखील जनुकीय संरचनेचा अभ्यास व त्यावरील संशोधन आता अधिक सक्षमपणे करणे, शक्य झाले आहे. यातून मोठ्या प्रमाणात दडलेली जैवकिय माहिती व तिचा योग्य वापर एकूणच मानवकल्याणाकरिता होणे अपेक्षित आहे.

सदर प्रशिक्षणा आंतर्गत जैवमाहिती तंत्रज्ञान संबधी विविध साधने व तंत्र याची ओळख विद्यार्थ्यांना ह्या क्षेत्रात आघाडीने कार्यरत असणाऱ्या अरेजेन टेकनॉलोजी ह्या कंपनीतील तज्ञ राजेश कुमार महतो यांनी मोलाचे मार्गदर्शन केले. या कार्यशाळेच्या उद्घाटनप्रसंगी जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालयाचे प्राचार्य हेमंत पाटील यांनी विद्यार्थ्यांना या नवीनतम कृषि जैव-माहिती विज्ञान क्षेत्रामध्ये विद्यार्थ्यांनी करीअर म्हणून पहिले पाहिजे असे नमूद केले. तसेच, कृषी महाविद्यालय, लातूर चे प्राचार्य डॉ. अरुण कदम यांनी या जैवमाहिती तंत्राचा वापर होऊन भविष्यात शेतकऱ्यांच्या पिकांची गुणवत्ता व उत्पादकता वृद्धीगत होऊ शकेल, असा विश्वास व्यक्त केला. या कार्यशाळेचे आयोजक डॉ. अमोल देठे यांनी जनुक शोध, संगणक पॅटर्न ओळख, डेटा खाण, मशीन शिक्षण, अल्गोरिदम विकास आणि जीनोमिक्स संबंधित प्रणालीचे महत्व विषद केले. डॉ. राहुल चव्हाण यांनी सदर प्रशिक्षणासाठी सहकार्याबद्दल तज्ञ व जैवतंत्रज्ञान विभाग (भारत सरकार) यांचे आभार मानले. तसेच, कृषी महाविद्यालयाचे अभियांत्रिकीचे सहाय्यक प्राध्यापक श्री. मकरंद भोगावकर यांनी संगणक प्रयोगशाळा व्यवस्थापन बाबत तांत्रिक सहकार्य पुरविले.

